

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/50/2020
Identifikačné číslo spisu: 7516205590
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7516205590.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú G. X., nar. XX. februára XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matky U. G., bývajúcej v N., zastúpenej JUDr. Ľudmilou Raffáčovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Nerudova č. 6 a otca I. X., bývajúceho v I., zastúpeného JUDr. Rastislavom Lenartom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Pollova č. 32, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 9P/113/2016, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. februára 2019 sp. zn. 7CoP/183/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Matka a otec maloletej podali na Okresný súd Košice - okolie (ďalej ako „súd prvej inštancie“) návrh na úpravu rodičovských práv a povinností. Matka maloletej žiadala zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti, určiť výživné vo výške 27 eur mesačne a upraviť styk otca s maloletou výlučne za jej prítomnosti. Zároveň žiadala nariadiť predbežné opatrenie o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky a určení výživného zo strany otca. Otec maloletej sa domáhal zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti a určenia výživného zo strany matky, spolu s návrhom podal aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti. Súd prvej inštancie uznesením z 21. apríla 2016 sp. zn. 9P/113/2016 spojil obe konania na spoločné konanie pod sp. zn. 9P/113/2016.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 22. januára 2018 č. k. 9P/113/2016-328 vo výroku I. rozhodol, že zveruje maloletú G. X. do osobnej starostlivosti matky, vo výroku II. rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej sumou 150 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc 6. aprílom 2016, vo výroku III. rozhodol, že dlžné výživné za obdobie od 6. apríla 2016 do 31. januára 2018 spolu vo výške 2 145,60 eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 30 dní od

právoplatnosti tohto rozsudku, vo výroku IV. rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý párny týždeň od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 10. júla od 9.00 hod. do 20. júla do 18.00 hod. a od 10. augusta od 9.00 hod. do 20. augusta do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov každý kalendárny rok od 27. decembra od 9.00 hod. do 31. decembra do 18.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý kalendárny rok od Veľkého piatku od 9.00 hod. do Veľkonočnej soboty do 18.00 hod., počas jarných prázdnin v párnom kalendárnom roku o d pondelka 9.00 hod. d o piatka d o 18.00 hod., počas jesenných prázdnin v nepárnom kalendárnom roku počas dní, ktoré budú vyhlásené Ministerstvom školstva Slovenskej republiky, od 9.00 hod do 18.00 hod., vo výroku V. rozhodol, že matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť, vo výroku VI. rozhodol, že otec je oprávnený v čase určenom pre začiatok styku dieťa prevziať z miesta bydliska matky a povinný v čase určenom pre ukončenie styku dieťa matke v mieste jej bydliska odovzdať, vo výroku VII. rozhodol, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla, vo výroku VIII. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a vo výroku IX. rozhodol, že o trovách štátu bude rozhodnuté samostatným uznesením. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci mal za to, že je v záujme maloletej, aby bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Vo vzťahu k výhrade právnej zástupkyne otca, ohľadne nevypočutia znalkyne Mgr. Lenky Lipanovej uviedol, že znalecky posudok znalkyne považoval za relevantný odborný záver pre rozhodnutie vo veci. Pri určení výšky výživného súd prvej inštancie vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, pričom prihliadol aj na odôvodnené potreby maloletej. Ustálil, že vzhľadom na odôvodnené potreby maloletej, výšku príjmu otca ako aj jeho výdavky dospel k záveru, že otcov príjem je dostačujúci na to, aby prispieval na výživu maloletej výživným vo výške uvedenej vo výroku II. tohto rozhodnutia. Čo sa týka styku otca s maloletou, tak ten súd prvej inštancie upravil v súlade s vyjadreniami rodičov na pojednávaní dňa 15. januára 2018. Záverom konštatoval, že nepovažoval zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti za formu starostlivosti, ktorá by bola v záujme maloletej. Rozhodol tak o úprave styku priamo vo výroku rozsudku a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal otec maloletej odvolanie. Krajský súd v Košiciach (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 26. februára 2019 sp. zn. 7CoP/183/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom starostlivo prihliadal na všetky podstatné skutočnosti, ktoré vyšli najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, a preto mal za to, že odôvodnenie rozsudku je presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd stotožnil. Na potvrdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že výchovné prostredie vytvorené matkou, jej nepretržitou starostlivosťou o maloletú nebolo spochybnené v priebehu celého konania, okrem iného neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že jej doterajšie výchovné prostredie nezabezpečuje priaznivé podmienky pre vývoj maloletej, čím tak odvolací súd vyslovil názor, že súd prvej inštancie vo vzťahu k zvereniu maloletej do osobnej starostlivosti matky rozhodol zákonne a správne. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca odvolací súd poznamenal, že určené výživné zodpovedá potrebám maloletej a že neboli zistené také okolnosti na strane otca, ktoré by odôvodňovali určenie výživného nižšou sumou za rozhodné obdobie a to najmä s prihliadnutím na možnosti a schopnosti otca. V tejto súvislosti poukázal na tzv. princíp potenciality, ktorý má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprímerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu. Odvolací súd tak mal za to, že určené výživné je primerané a korešponduje skutkovému stavu zisteného súdom prvej inštancie. Okrem iného konštatoval, že výživné zohľadňuje iba nepatrnú časť nevyhnutných potrieb maloletej a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj výživy maloletej na hranicu prospešnú a nevyhnutnú na jej všestranný rozvoj. Vo vzťahu k úprave styku maloletej odvolací súd uviedol, že v danom prípade je maloletá vo veku 5 rokov, preto je vylúčené skúmanie názoru dieťaťa na styk s rodičom, ktorému nie je zverené do osobnej starostlivosti, preto konštatoval, že najoptimálnejšie je postupne meniť frekvenciu a rozsah styku dieťaťa s otcom primerané potrebám dieťaťa. K vôli maloletej prezentovanej prostredníctvom zvukových záznamov odvolací súd uviedol, že posúdenie záujmov maloletého dieťaťa patrí súdu, ktorý musí korigovať predstavy a názory maloletej o

tom, čo je pre ňu v konkrétnej veci vhodné a čo nie. Vzhľadom na to, že otec v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal otec maloletej (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a písm. c) CSP. Vo vzťahu k dovolacej námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f) CSP uviedol, že procesným postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a to tým, že odvolací súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania a to po vyše 15 mesiacoch od vyhotovenia znaleckého posudku. Okrem iného poukázal a namietal nevykonanie dôkazu, a to výsluch znalkyne Mgr. Lipanovej a to napriek tomu, že sa tohto vykonania dôkazu dožadoval ako aj to, že výrok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, pretože odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorého výrok obsahuje až deväť výrokov. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. K uvedenému dovolaniu sa vyjadril Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice. Uviedol, že nemá žiadne námietky k rozhodnutiu odvolacieho súdu a pridrižiava sa doterajších svojich vyjadrení a písomných podaní. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie otca odmietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP, skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

11. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a) prípustný predmet, b) lehota na podanie dovolania, c) náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava,

Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

11.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

12. Vo vzťahu k dovolacej námietke vyplývajúcej z § 420 písm. f) CSP dovolateľ namieta nenariadenie pojednávania odvolacím súdom, nevykonanie dôkazu vo vzťahu k výsluchu znalkyne odvolacím súdom, ako aj arbitrárnosť výrokovvej časti rozhodnutia odvolacieho súdu.

13. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ namieta, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne.

14. V súvislosti s námietkou, že rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné a arbitrárne, dovolací súd v tomto smere odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.“

15. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

16. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

17. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a

týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). Dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, čím tak dovolací súd má za to, že konanie nebolo postihnuté vadou podľa § 420 písm. f) CSP.

18. K námietke dovolateľa týkajúcej sa nevykonania dôkazu odvolacím súdom dovolací súd uvádza, že v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu do 30. júna 2016 sa vyskytovali námietky dovolateľov týkajúce sa nedostatkov v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, prípadne nesprávnosti hodnotenia výsledkov dokazovania. Najvyšší súd vo vzťahu k takýmto námietkam dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj judikáty R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru odvolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

19. K námietke dovolateľa týkajúcej sa nenariadenia pojednávania dovolací súd uvádza nasledovné:

20. Podľa § 385 ods. 1 CSP na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

21. Podľa § 68 CMP odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné.

22. V danom prípade odvolací súd nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci, pričom nariadenie odvolacieho pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to nebolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie. Procesné strany boli pritom riadne upovedomené o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 § 219 CSP). Dovolací súd zdôrazňuje, že vo vzťahu k otcovi maloletej nedošlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, nakoľko odvolací súd mal z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie skutkový stav náležite zistený. Neopodstatnená je preto námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP.

23. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti potvrdzujúceho výroku odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že z obsahu spisu a podaného odvolania (č. l. 344) otcu maloletej vyplýva, že jeho odvolanie smerovalo proti všetkým výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie. Vzhľadom na to, že odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie a konštatoval jeho vecnú správnosť, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil, čomu tak zodpovedá aj samotný potvrdzujúci výrok odvolacieho súdu. Dovolací súd má tak za to, že potvrdzujúci výrok odvolacieho súdu netrpí namietanou nepreskúmateľnosťou a arbitrárnosťou v zmysle § 420 písm. f) CSP.

24. Vo vzťahu k dovolacím námietkam vyplývajúcich z § 421 ods. 1 písm. a) a písm. c) CSP dovolací súd uvádza:

25. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť

(a označením konkrétneho rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

26. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi vyskytla nejednotnosť navonok prejavená v prijatí odlišných právnych názorov; inými slovami ide o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, v jej riešení dovolacími senátmi sa ale prezentuje nejednotnosť brániaca vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a) rovnako konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) označením konkrétnych (odlišných, napríklad aj navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom skutočne rozhodovaná rozdielne. V rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 78/2017 najvyšší súd doslovne uviedol, že v takom prípade je dovolateľ „povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery)“. Obdobný záver vyjadril najvyšší súd aj v ďalších rozhodnutiach (napr. sp. zn. 3 Cdo 87/2017, 4 Cdo 14/2017, 6 Cdo 185/2016, 8 Cdo 141/2017).

27. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, resp. ktorú otázku posudzoval rozdielne, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže ale najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP.

28. So zreteľom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania otca nevyplýva z § 420 písm. f) CSP a nevyplýva ani z § 421 písm. a) a písm. c) CSP. Vzhľadom na to dovolací súd dovolanie dovolateľa odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP.

29. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.